

Jaarverslag 2024

Rekenkamer

De rekenkamer is een onafhankelijke commissie, met als doel het Algemeen Bestuur (AB) te ondersteunen bij zijn kaderstellende en controlerende taken. Dit doet de rekenkamer door onderzoek te doen naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het waterschapsbeleid. Het gaat dan om vragen als: 'Worden de doelen die het waterschap heeft gesteld gehaald?' en 'Wordt er op een efficiënte manier gewerkt en volgens de geldende juridische kaders?' Met haar onderzoek wil de rekenkamer de rol van het AB versterken, het handelen van de organisatie verbeteren en uiteindelijk de publieke verantwoording vergroten.

De rekenkamer bevordert de transparantie van het bestuur en levert een bijdrage aan de versterking van de publieke verantwoording met een luisterend oor voor maatschappelijke groeperingen, burgers en bedrijven. De rekenkamer heeft de overtuiging en de ambitie dat onderzoeken bruikbaar moeten zijn voor het waterschap en dat verbeter- en leereffecten daarbij centraal moeten staan.

Leden rekenkamer

Margriet van Tulder (voorzitter),
Emiel Broere (lid)
Alex van Leengoed (lid)

Contactgegevens

Waterschap Limburg
Postbus 2207
6040 CC Roermond

✉ rekenkamer@waterschaplimburg.nl
🌐 waterschaplimburg.nl/bestuur/rekenkamer

Financiën	Begroot 2023	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
Vergadervergoedingen	26.000	21.040	17.000	21.614
Reiskosten		1.456	1.500	659
Onderzoekskosten	60.000	61.115	68.000	31.163
Ambtelijke ondersteuning (0,2 fte)	10.000	11.000	11.000	11.000
Netwerken, congressen, Lidmaatschap NVR	3.000	6.615	2.000	2.231
Introductie cursus rekenkamer		5.233	-	-
Onvoorzien	1.000	12,60	500	106
Totaal	100.000	106.472	100.000	66.773

Onderzoeken

Afgerond

'Goed om te weten'. Rekenkameronderzoek naar de informatiepositie van Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg

Het AB heeft een goede informatiepositie nodig om zijn werk te kunnen doen: om goed te kunnen sturen en controleren. De rekenkamer van het Waterschap Limburg wil met dit rapport het AB een beter inzicht in zijn huidige informatiepositie geven, mede om het AB te ondersteunen in het verkrijgen van een (nog) effectievere en efficiëntere informatievoorziening en -positie. Immers, de behoefte aan duidelijke(re) afspraken en werkwijzen over informatieverstrekking wordt groter nu het waterschapswerk steeds urgenter en complexer wordt en het waterschapsbestuur bovendien een steeds 'politiekere' invulling krijgt.

In dit onderzoek is de volgende onderzoeksvraag beantwoord:

Wordt de informatiepositie van het AB voldoende geborgd om tijdig en volwaardig zijn kaderstellende en controlerende rol in te vullen en om de gewenste taakopvatting als volksvertegenwoordiger te kunnen waarmaken?

Welke informatiepositie is nodig om de koersbepaling en controle door het AB te versterken?

Op basis van de conclusies komt de rekenkamer tot een aantal aanbevelingen aan het AB:

- Geef vorm en inhoud aan het stuur en
- Ga op zoek een andere manier van kijken en werken.

Het rapport is op 8 mei 2024 in het AB besproken. Het AB is akkoord met de conclusies, heeft de aanbevelingen overgenomen en de uitwerking ervan meegenomen in de opdracht van de Werkgroep Ondersteuning Algemeen Bestuur.

'Van afwachtend naar actief' Onderzoek naar informatie, sturing en controle bij bestuurlijke samenwerkingen van het Waterschap Limburg

Waterschappen kunnen veel doelen niet in hun eentje bereiken. Zij willen en moeten samenwerken om de opgaven waar ze voor staan (doeltreffend) te realiseren. Die samenwerking wordt bovendien op allerlei manieren georganiseerd, variërend van gemeenschappelijke regelingen tot convenanten.

Samenwerking is niet gemakkelijk en vraagt een bewuste strategische afweging van het Algemeen bestuur (AB) van een waterschap over de eigen rol bij het besturen van bestuurlijk relevante samenwerkingen. Bijvoorbeeld over de eigen rol bij de oprichting van een bestuurlijke samenwerking, bij het zicht houden in het verloop van de samenwerking, bij sturing op effectiviteit en om zicht te houden op de risico's van samenwerking.

In dit onderzoek is de volgende onderzoeksvraag beantwoord:

Wat heeft het algemeen bestuur nodig om besluiten te kunnen nemen over het aangaan van bestuurlijk relevante samenwerkingsrelaties en hoe kan het AB deze sturen en controleren?

De aanbevelingen betreffen de wijze waarop het algemeen bestuur bij andere samenwerkingen dan de verbonden partijen beter kunnen volgen en erop kunnen sturen en geeft het DB suggesties hoe dit kan worden ondersteund.

Het rapport is op 27 november 2024 in het AB besproken. Het AB is akkoord met de conclusies en heeft de aanbevelingen overgenomen.

Onderhanden

Energiebesparingsplicht

Samen met 12 andere rekenkamers van waterschappen nemen we deel aan een DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers. De vraagstelling voor dit onderzoek is:

- Wat is het beleid en de doelen van het waterschap voor energiebesparing?
- Hoe geeft het Waterschap invulling aan de energiebesparingsplicht en voldoet dit aan de wet- en regelgeving?
- Tot welke resultaten of effecten heeft die invulling geleid?
- Hoe ervaren waterschappen het toezicht door RVO, omgevingsdiensten, gemeenten en provincie?
- Hoe wordt het AB op de hoogte gehouden?
- Naar verwachting wordt dit onderzoek in het tweede kwartaal van 2025 afgerond.

Participatie

In oktober 2024 is het onderzoek Participatie gestart. Het onderzoek richt zich op de praktijk van participatie binnen Waterschap Limburg. Het doel is om te onderzoeken hoe participatie daadwerkelijk verloopt, hoe betrokkenen dit waarderen, en of en hoe het beter kan. Participatie wordt beschouwd als wederkerig: individuen, groepen en organisaties die samen invloed hebben op beslissingen en diensten die hen aangaan, wat vraagt om een dynamisch proces van samenwerken, leren en aanpassen. Het is een samenspel, dat in de praktijk vormt krijgt. We weten al veel over participatie. Helaas blijkt het in de dagelijkse praktijk van (vrijwel) alle overheden toch heel lastig om die kennis ook om te zetten in daden ('weten is nog geen doen', schreef de WRR al). Daarop is de aanpak (in)gericht. Onderzocht wordt hoe het samenspel van participatie in de praktijk verloopt.

Overige activiteiten in 2024

De Voorzitter van de rekenkamer neemt deel aan de Waterkring. De Waterkring heeft als leden de voorzitters van rekenkamers van de waterschappen. Het functioneert onder de vlag van de Vereniging van Rekenkamers (VvR). De leden van de rekenkamer nemen daarnaast deel aan VvR-bijeenkomsten, webinars van de VvR en de Unie van Waterschappen en de bijeenkomsten van de Limburgse rekenkamers. De voorzitter van de rekenkamer WL is lid van het bestuur van de VvR.

Vooruitblik 2025

De Rekenkamer heeft haar Onderzoeksprogramma 2024-2025 vastgesteld na gesprekken met de fracties. Voor 2025 staat naast *Participatiebeleid* ook *het onderzoek* naar het *Impulsprogramma Kaderrichtlijn Water* op het programma. Er is ruimte om daarnaast nog een klein onderzoek uit te voeren.